

مکتبہ
الاحیاء
والترغیہ

مسئلہ حجاب

مقدمه :

1- لفظ صحیح : ~~حجاب~~ ← ستر ، پوشش

2- محل نزاع : حضور یا عدم حضور زن در جامعه $\neq$ آزاد بودن یا نبودن مرد در استفاده از زن

3- فلسفه پوشش :
توان جسمی = ضعف زن
عقل عملی
جذاب بودن زن
ضعف مرد
مانعی به نام حجاب

4- آثار پوشش : آرامش روانی
استحکام پیوند خانوایی
استواری اجتماع
حفظ ارزش و احترام زن

ریشه حجاب از دیدگاه مخالفان :

1- ریشه فلسفی: رهبانیت → لا رهبانية فى الاسلام

من اخلاق الانبياء حب النساء

ليس منا من ترك الدنيا للاحرة

كلما ازداد الرجل ايمانا زاده

حبا فى النساء

نمونه برخورد حضرت (ص) با تارکان

همسرانشان

هزینه عطر حضرت رسول (ص)

ليس فى دينى الرهبانية

2- ریشه اجتماعی: ناامنی → اگر ریشه حجاب ناامنی است الان ناامنی بسیار بیشتر و پیچیده تر

است پس حجاب جدی ترى لازم است .

اصلا ریشه حجاب ناامنی نیست چون نظام اجتماعی در صدر

اسلام قبیله ای بوده و هر زن ناموس کل قبیله بوده است

3- ریشه اقتصادی: استثمار زن → اولاً زن در زندگی هیچ گونه وظیفه اقتصادی و مالی

ندارد

اگر زن منفعت اقتصادی تحصیل کند کلاً متعلق به

خود اوست

4- ریشه روانی: ایام خاص زنان → اگر قرار بر غلبه باشد ایام غیر خاص بر خاص غلبه

می کند نه بالعکس

نگاه اسلام نسبت به ایام خاص زنان

5- ریشه اخلاقی: حسادت مردانه → جایگاه حسد در دین کجاست ؟

تفاوت حسد با غیرت

شبّهات مطروحه :

1- حجاب و منطق: حجاب ریشه منطقی ندارد

پاسخ اگر منظور ریشه فلسفی، اجتماعی، اخلاقی، اقتصادی و روانی است؛ خود ما اینها را رد کردیم

اگر منظور آثار و فلسفه پوشش است کدام یک از آثار همچون آرامش روانی، استواری اجتماع و... غیر منطقی است

2- حجاب و آزادی : حجاب مانع آزادی خانم هاست

پاسخ معنای آزادی ← تعریف غرب: ولنگاری، بی قیدی و... ← حجاب مانع آزادی

تعریف اسلامی: عدم ایجاد مانع در راه رشد ← انواع

رابطه حجاب با آزادی مستقیم است → رهایی از قید هوی و هوس : معنوی

رابطه حجاب با آزادی مستقیم است → عدم ایجاد مانع در راه رشد دیگران: اجتماعی

آزادی ناظر به جسم است یا روح ؟

اگر حجاب حبس و محدودیت است ، مرد و زن ندارد اما جذابیت زن و مرد و نیز

میزان حظ بصری زن و مرد قابل مقایسه نیست

پذیرش محدودیت ها از جمله حجاب تابع قاعده "هزینه، فایده" است و این در

حجاب بسیار نافع است . پذیرش محدودیت ← هزینه -

+ فایده

حرکت و تلاش آزادانه و فارغ از تعرشات اجتماعی با حجاب مقدور می شود

3- حجاب و فعالیت: نصف جامعه خانم ها هستند، شما با حجاب نصف جامعه را از فعالیت بازداشتید

پاسخ معنای فعالیت

حجاب و فعالیت رابطه مستقیم ندارند

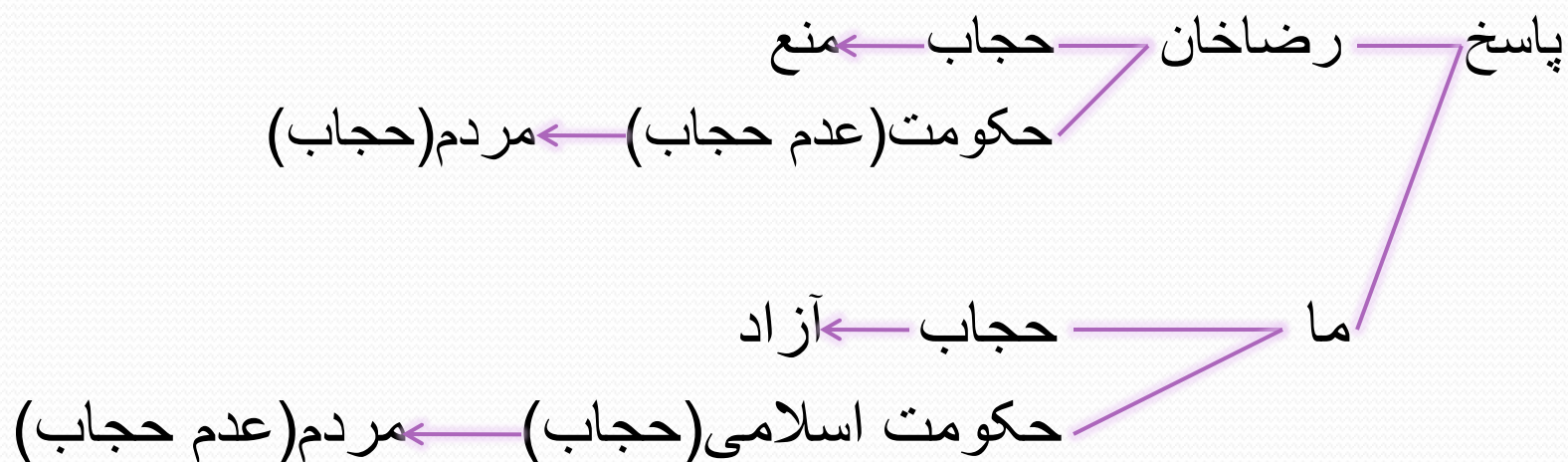
آیا فعالیت به معنای نقش مادی ، فیزیکی و مستلزم حضور فیزیکی است ؟

اگر با حجاب 50% فعالیت در جامعه مختل می شود بدون آن 100% مختل می شود (خانم ها 50% آقایان تحریک شده)

اصلا بحث از حجاب یعنی ما اصل حضور و فعالیت اجتماعی را پذیرفتیم و حال از شرایطش بحث می کنیم

4- حجاب و التهاب: حجاب در ایران التهاب می آورد و مردها را حریص می کند
الانسان حریص علی ما منع → قبلا پاسخ دادیم

شبهه مشابه : رضاخان کشف حجاب کرد مردم به حجاب روی آوردند شما هم کشف حجاب
کنید تا دوباره مردم به حجاب روی بیاورند !

5- حجاب و شخصی بودن حریم خصوصی: حجاب مسئله شخصی و خصوصی است و جزء حریم خصوصی هرکس محسوب می شود

پاسخ: امر شخصی لزوماً خصوصی نیست

امر شخصی و حریم خصوصی نباید موجب ایراد ضرر به دیگری شود

اگر حجاب شخصی است چرا در دنیا قوانین منع حجاب داریم

ما در اسلام بحثی داریم تحت عنوان تظاهر به منکر

اینجا بحث، بحث تحمیلی نیست

جمع بندی :

- 1- حجاب امر شخصی به صورتی که شما می گوید نیست
- 2- اگر حجاب جزء حریم خصوصی باشد ، حریم خصوصی یک حق مطلق غیر قابل نقض نیست چون

عقلانی
قرآن
یا ایها الذین امنوا اجتنبوا كثيرا من الظن
و لا تطع کل حلاف مهین

سیره
حضرت علی(ع) در نامه 53 به مالک : وابعث العیون
در مقام عمل

فقه

قانون

6- حجاب و الزام :مگر پیامبر(ص) و امیرالمؤمنین(ع) حجاب را الزامی کردند که شما می کنید؟

پاسخ

عدم برخورد به معنای عدم وجوب نیست

روایاتی که بیانگر رعایت شدید حجاب توسط زنان مسلمان هنگام نزول آیه حجاب است

باید فضاشناسی کرد

احکام اسلام مبتنی بر مصالح و مفاسد واقعی است که اگر آن مصلحت یا مفسده

از بین برود حکم تغییر می کند

آیا در صدر اسلام اگر حجاب آزاد بود ،خودآرایی و تهاجم فرهنگی غیر مسلمان

مثل امروز موضوعیت داشت ؟!

میزان تصدی حاکمیت تا کجا پیش می رود؟

برخورد حکومت لزوما از ابتدا برخورد فیزیکی نیست

استثنائات محارم (سوره مبارکه نور آیه 31):

1- زنان { مطلق زنان
زنان مسلمان
خدمتکار و اهل منزل
مراودین } ملاک : عدم وصف

2- مملوکان { کنیز : خودش حق حجاب ندارد
کنیز و غلام : به شرط ایمنی از فساد }

3- طفیلیان ← غیر نیازمند به زنان (دیوانه، خواجه و...)

4- کودکان { غیر ممیز از نظر تشخیص مسائل جنسی : ناآگاه
ممیز از نظر تشخیص مسائل جنسی : آگاه + ناتوان }

دلایل موافقین باز — آیه 31 — الا ما ظهر منها
بودن وجه و کفین

ولیضربن بخرهن علی جیوبهن

سوال مسعده از امام صادق(ع) در مورد حد حجاب

روایت جابر از دیدار با حضرت زهرا (س)

دلایل مخالفین باز بودن وجه و کفین :

1- پوشاندن صورت زن در احرام = حرام پس در غیر احرام واجب

پاسخ → آیا هر کاری در احرام حرام است در غیر احرام واجب است؟! مثل کشتن پشه
آیا احکام فقط واجب و حرام اند یا ممکن است مستحب، مکروه یا مباح باشند؟

2- سیره مسلمین پوشاندن وجه و کفین زنان بوده است

پاسخ → چنین سیره ای مستمر نیست
سیره وقتی حجت است که متخذ از معصوم باشد
اگر هم باشد حداکثر ارجحیت می آورد نه وجوب

3- صورت مثل سایر اعضا بلکه فتنه انگیزتر است پس برای پوشاندن اولی تر است

پاسخ → این مباح اقتضایی است و ریشه ، عسر و حرج است
اگر فتنه انگیزی ملاک باشد گاهی نسبت به محارم هم حجاب واجب می شود

4- روایت سوال زن از پیامبر و برخورد حضرت با ابن عباس

پاسخ — این نگاه آلوده بوده است

عدم نهی حضرت از باز بودن چهره و برخورد با فضل نه زن
حضرت باید چهره را دیده باشند که تذکر بدهند

5- در خواستگاری نگاه جایز است پس در غیر آن زن باید وجه و کفین را بپوشاند

پاسخ — خواستگاری احکام خاص خود را دارد

نگاه خواستگار متفاوت است

بحث از نگاه مرد به زن است نه پوشش زن در مقابل مردان

6- آیه جلباب: یدنین علیهن من جلابیبهن (نزدیک ساختن کنایه از پوشاندن)

پاسخ — هیچ مفسر یا فقیهی چنین تعبیری نکرده است

نکات حاشیه ای کتاب :

1- حجاب — حق الله ؟
— حق الناس ؟

2- پیشرفت در جوامع غربی :

عمر — ما : 1979م (1357) 31 سال _ 8 سال جنگ 23 سال
فرانسه : 1789 221 سال _ 11 سال جنگ 210 سال

نوع پیشرفت — ما : تحریم مطلق ، روحیه خیرخواهی عالم گیر
فرانسه : همکاری متقابل ، روحیه استعماری

میزان پیشرفت — ما : انرژی هسته ای ، سلولهای بنیادی ، المپیادهای علمی ، تسلیحات و ...
فرانسه

-معنای پیشرفت : انسان در رابطه با خود ← در سال 2006 خودکشی در فرانسه = 28000

دیگران ← خانواده

خدا ← میل به پرستش

طبیعت ← مشکلات ← جانوری

نابود یا در شرف

گیاهی

نابودی

طبیعی ← لایه ازن، گرم شدن

زمین

استفاده از طبیعت وامکانات ناشی از آن

= رفاه اقتصادی

نکات ← نگاه ← اسلام به این مقوله ← مشوق و مثبت ولی به عنوان وسیله و ابزار

غرب به این مقوله ← اقتصاد اصل و هدف است

ریشه ← کسب این موفقیت در غرب ← تلاش علمی و عملی

عدم کسب این موفقیت در کشور ما حجاب نیست تلاش نمی کنیم

3- عفاف

- پوشش
یا ایها النبی قل لازواجکم... (احزاب/59) نکات
ولیضربن بخرمن... (نور/31)
و لا یبدین... (نور/31)
 - حد حجاب وجه و کفین
 - ضرورت عدم مفسده
 - پوشش در منزل
 - پوشش در عروسی
 - حجاب برتر
 - تبلیغ ابزاری
 - عورة بودن زن
- راه رفتن
ولا یضربن بارجلهن...
تمشی علی استحياء...

- نگاه کردن { قل للمؤمنين يغضوا...
قل للمؤمنات يعضضن } نکات
غمض عین ≠ غض بصر
استدلال بد حجاب ها: شما نگاه نکنید
ضرورتها: التفات، اشتراک مرد و زن،
کج سلیقگی، موارد ضروری و...

- حرف زدن — فلا تخضعن بالقول ...

- آرایش کردن — ولا تبرجن تبرج الجاهلية الاولى

- رنگ { فضای عمومی جامعه
فضای خانوادگی
فضای محارم
فضای زنانه: میهمانی، عروسی، دور هم بودن }

4- ریشه عدم رعایت حجاب

فردی

ضعف ایمان
میل به جلب توجه
مشکل شناختی ...

خانوادگی

الگوی بد پدر و مادر
رابطه عاطفی غلط
رابطه جنسی ناسالم والدین

اجتماعی

مشکلات اقتصادی فراگیر
عدم تهیه البسه مناسب
ضعف صدا و سیما و نهادهای تبلیغی